Gálatas

Ti Pabloe ta sts'iba batel scarta ta stojol ti jch'unolajeletic ti oy ta Galacia banomile

1 Vu'un Pabloun, jcholc'opun. Ma'uc t'ujbilun
tacbilun yu'un ti cristianoetique. Yu'un ja' laj
st'ujun stuc ti Jesucristoe, ti Jtotic Diose, ti Buch'u
laj xcha'cuxes ti Jesucristoe.
2 Ti vu'une schi'uc scotol ti quermanotac ti li'
jchi'uque ta jts'ibacutic talel ti jcartacutic li'e ti
vo'oxuc jch'unolajeloxuc ti bu'yuc no'ox oyoxuc
ta jujun tsobobbail ta Galaciae.
3 Ich'ic slequilal ti Jtotic Diose schi'uc ti Caj-
valtic Jesucristoe. Ac'o yac'boxuc jun avo'ntonic.
4 Ti Cajvaltic Jesucristoe laj yac' sba ta milel ta
scoj ti jmultique, yo' jech ta spojotic loq'uel ti jech
toj chopol ti sba banomile. Ti jech laj spas taje,
yu'un jech ono'ox oy ta yo'nton ti Jtotic Diose.
5 Ich'biluc ta muc' ti Dios sbatel osile. Jechuc.

Mu'yuc xa yan c'op ti ta xijcolotic yu'une

6 Toj ch'ayal ta xc'ot co'nton avu'unic chca'i ti
ta ora no'ox ta xavalopatinic comel ti Diose, ti
c'alal laj yic'oxuc ti Dios ta sventa sc'uxul yo'nton
ti Cristo ti oy ta atojolique. Avi tana un, tey ta
xats'acliic batel yan c'op ti ma'uc colebale.
7 Ti jech taje, mu meleluc ti oy to bu yan colebal
c'ope. Pero ti c'usi ta xc'ot ta pasele, yu'un
oy tey jlom ti ja' no'ox ta xayilbajinoxuque, ti
ta syanijesbe smelol ti lequil ach' c'op yu'un ti
Cristoe.

8 Pero mi oy buch'u ta xayalboxuc yan c'op
ti mu xco'olaj schi'uc jech chac c'u cha'al ti laj
calcutique, ti buch'u jech ta spas taje, ac'o yich'
castigo yu'un ti Diose. Mu'yuc ta alel buch'uuc
no'ox, mi vu'un, mi jun ángel ti liquem talel ta
vinajele.
9 Laj xa ono'ox calboxuc ava'iic, ti mi oy buch'u
ta xal jun c'op ti ma'uc ta xijcolotic yu'une, ta
jcha'alboxuc ava'iic, ti ac'o yich' castigo ti mi mu
xco'olaj schi'uc ti lequil ach' c'op ti laj calcutique.
10 Ti va'i s'elan ta xcale, ¿mi yu'un ja' ta jc'an ti
ich'bil ta muc' ta xic'ot yu'un ti cristianoetique,
o mi ja' ta jc'an ti ich'bil ta muc' ta xic'ot yu'un ti
Diose? ¡Bu xata ti ta jc'an ti lec jc'oplal yu'un ti
cristianoetique! Ti jechuc ta jc'an ti lecuc jc'oplal
yu'un ti cristianoetique, ma'uc xa yaj'abtelun ti
Cristoe.

Ti c'u s'elan ic'ot ta jcholc'op ti Pabloe

11 Jech ta xcac' ana'ic, Quermanotac, ti lequil
ach' c'op ti ta xcale, ma'uc snopben jun vinic.
12 Ma'uc jun vinic laj yac'bun ca'i, laj xchanub-
tasun. Ja' laj yac'bun jna' stuc ti Jesucristoe.
13 Ti vo'oxuque ava'binojic lec ti c'u s'elan laj
jpas ti c'alal jch'unoj to ox ti c'u s'elan xch'unojic
ti j'israeletique. Xana'ic lec ti ep laj quilbajin
ti jch'unolajeletic yu'un ti Diose, yo' jech ta
jch'aybe sc'oplalic.
14 Ti c'u s'elan jch'unojcutic ti
j'israeluncutique, vu'unun ti más jelavemune,
ti ja' mu sta ti jchi'iltac ti co'ol jch'ielcutique.
Yu'un ti vu'une mu jc'an jyanijes mi juteb ti c'u
s'elan liquem yu'unic ti jmolmuc'totaque.

15 C'alal mu'yuc to ox voq'uemune, t'ujbilun xa
ono'ox yu'un ti Diose. Ta sventa ti ep sc'uxul
yo'ntone laj yic'un.
16 C'alal jech laj sc'an ti Diose, laj yac'bun
cojtiquin ti Snich'one, yo' jech ta xcal ti lequil
ach' c'op ta stojol ti jyanlumetique. C'alal jech laj
yic'une, mu'yuc buch'u junucal laj jac'be razon ti
c'usi ta jpase.
17 Mi ja'uc ay jac'be ti ba'yel jcholc'opetic ti tey
ta Jerusalene. C'ajomal no'ox libat ta ora ta xocol
banomil ti oy ta Arabiae. Ts'acal to lisut talel ta
jteclum Damasco.
18 C'alal ech' xa ox oxib jabil ti laj yic'un ti
Cajvaltique, tey libat ta Jerusalén. Ja' to tey
laj cojtiquin ti Pedroe. Tey laj jchi'in jbacutic
vo'lajuneb c'ac'al.
19 Pero ti yan jcholc'opetique mu'yuc tey laj
quil. Ja' no'ox laj quil ti Jacoboe, yits'in ti
Cajvaltique.
20 Ti va'i s'elan ta jts'ibaboxuc talele, melel xcal
ta sba ta sat ti Diose.
21 Ts'acal to un, libat ta Siria schi'uc ta Cilicia.
22 Pero ti jch'unolajeletic yu'un ti Cristo ti oyic
ta Judea banomile, mu xiyojtiquinicun.
23 Ja' no'ox ta xa'iic ti jc'oplal ti jech ta xalique:
“Ti buch'u laj yilbajinotic ta vo'nee, avi tana un,
ta xac' ta ch'unel ti lequil ach' c'ope c'alal ta ox
stubbe ya'i sc'oplal”, xiic.
24 Jech o xal un, ta xalbeic slequilal Dios ta
jtojol.

2

Ti Pabloe ta x'ich'at ta muc' yu'un ti yan jcholc'opetique

1 C'alal iloc' chanlajuneb jabile, libat yan velta
ta Jerusalén schi'uc ti Bernabee. Ja' jech xtoc laj
quic' batel jchi'in ti Titoe.
2 Ti jech libat teye, yu'un ja' laj yac'bun jna' ti
Diose ti tsots sc'oplal ti tey ta xibate. Ti tey ta
Jerusalene, c'alal stsoboj sba stuquic ti buch'utic
yich'ojic ta sventa ti jch'unolajeletique, tey laj
calbe ya'iic smelol ti lequil ach' c'op ti c'u s'elan
ta jchol ta stojol ti jyanlumetique. Ti jech laj
jpas taje, yu'un mu jc'an mi mu'yuc stu ti c'usi
ta xcale.
3 Manchuc mi jyanlum ti Tito ti jchi'inoj batele,
pero mi ja'uc isujat ta yich'el ti circuncisione.
4 Ti c'alal tey tsoboluncutique, melel, oy buch'u
laj stic'an sbaic ochel ta mucul ti ja' quermanotic
spas sbaic yilele. Ta sc'anic ti ac'o yich' ti
circuncisione. Yu'un ja' no'ox ta x'otesvan ya'iic
ta mosovil ti jech laj stic' sbaic ochele. Ja' no'ox
ta xpa'ivanic yo' jech ta xa'i ya'iic ti c'u s'elan ta
xcalcutic ti colemotic ta sventa ti oyotic ta stojol
ti Cristo Jesuse.
5 Ac'o mi jech laj snopic, pero mi ja'uc laj
jchiquintabecutic ti sc'opique. Yu'un ja' ta
jc'ancutic ti mu xyanij ti lequil ach' c'op ti laj
calcutic ava'iic ti ja' melele.
6 Ti banquilal jcholc'opetic teye, ti ich'bilic
ta muc' yu'un ti jch'unolajeletique, mu'yuc laj
yalbun ca'icutic ti sc'an to smelol ti lequil ach'
c'op ti ta xcalcutique. Ti vu'une ma'uc lixi' yu'un
ti jech cajal yabtele. Yu'un ti Diose mu yalel toyol
ta xil.

7 Ti banquilal jcholc'opetique ja' no'ox laj yilic
ti ja' stuc ti Dios laj yac'bun ti cabtel ta yalel ti
lequil ach' c'op ta stojol ti jyanlumetique jech
chac c'u cha'al ti Pedroe ac'bil yabtel yu'un Dios
ta yalel ti lequil ach' c'op ta stojol ti j'israeletique.
8 Ti Buch'u laj stac batel ti Pedro ta yalel
ti lequil ach' c'op ta stojol ti j'israeletique, ja'
ono'ox ti Dios taje ti laj stacun batel ta yalel ti
lequil ach' c'op ta stojol ti jyanlumetique.

9 Jech o xal un, ti Jacoboe, ti Pedroe, ti Juane, ja'
ti ich'bilic ta muc' teye, laj ya'iic ti ja' laj yac'bun
Dios ti jech cabtele. Jech o xal ti stuquique laj
stsacbun jc'ob schi'uc ti Bernabee. Ti jech laj
spasic taje, ja' svinajeb ti jununcutique, ti co'ol
ti cabtelcutique. Jech o xal un, lec laj ya'iic ti tey
chba abtejcun ta stojol ti jyanlumetique. Jech ti
stuquique lec laj ya'iic ti tey chcom abtejicuc ta
stojol ti j'israeletique.
10 Ja' no'ox laj svulesbun ta co'ntoncutic ti
mu me xch'ay ta co'ntoncutic ta xc'uxubinel ti
me'onetique. Lec laj ca'i ti jech laj yalique, ja' ti
jech ono'ox ta jpase.

Ti Pabloe ta sjajanta ti Pedro tey ta Antioquíae

11 Pero c'alal i'ay ti Pedro ta jteclum Antio-
quíae, laj calbe ya'i ta sat ti mu'yuc stuq'uil ta
spase.
12 Yu'un ti ta ba'yele, jun yo'nton ta xve'ic
schi'uc ti jyanlum jch'unolajeletique. Pero c'alal
ic'otic ti viniquetic ti tacbilic batel yu'un ti
Jacoboe, ti tsots sc'oplal ta xa'iic ti circuncisione,
jech ti Pedroe tey laj xch'ac sba ta ve'el schi'uc ti

jyanlumetique. Jech laj spas ti Pedroe, yu'un ixi' ti mi ta xvinaj ti sc'oplale.

13 Ti jech ta spac'ta sba ti Pedroe, jech laj spac'ta sbaic xtoc ti yan j'israelal jch'unolajeletique. Jech laj spas xtoc ti Bernabee.

14 Pero c'alal laj quil ti mu xa co'oluc ta spas sbaic schi'uc ti c'u s'elan ta xac' jna'tic ti lequil ach' c'ope, ta sba ta sat ti jch'unolajeletique, jech laj calbe ti Pedroe:

—Ti vo'ote, Pedro, j'israelot ono'ox. Pero laj xa aco'oltas aba jech chac c'u cha'al ti jyanlumetique. Ma'uc xa jech ta xapas jech chac c'u cha'al ti j'israeletique. ¿C'u cha'al ya'yel un ta xasuj ta xch'unel ti jyanlumetique jech chac c'u cha'al ti xch'unojic ti j'israeletique?

Ti j'israeletique, ti jyanlumetique co'ol ta xcolic ti jech ta xch'unic ti Cajvaltique.

15 ’Ti vo'otique bats'i j'israelotic ti jts'unobaltique. Oy ta jc'obtic ti ch'ul mantale. Mu jechuc j'elantic jech chac c'u cha'al ti jsa'mulil jyanlumetique.

16 Manchuc mi ja' jech j'elantic, pero jna'tic lec ti mu'yuc ta jtatic ti lec xij'ilatotic yu'un ti Dios ti jech ta jpastic smantal ti Moisese. Ja' no'ox ta jtatic ti lec xij'ilatotic yu'un ti Diose ti jech ta jch'untic ti Jesucristoe. Jech o xal un, ti vo'otique laj jch'untic ti Jesucristoe, yo' jech laj jtatic ti lec xij'ilat yu'un ti Dios ta sventa ti laj jch'untique. Ma'uc ta sventa ti laj jpastic ti c'usi ta xal ti mantale. Yu'un mu'yuc buch'u junucal ta sta ti lec x'ilat yu'un ti Dios ta sventa ta spas ti c'u s'elan ta xal ti mantale.

17 ’Avi tana un, ti ta jc'antic ti ta jtatic ti lec
xij'ilat yu'un ti Dios ta sventa ti Cristoe, pero mi
cuchoj to jmultic ta xca'itique, ¿mi ja' yabtel ti
Cristo ti jech ta spas taje? ¡Bu xata ti jeche!
18 Yan ti mi ta xcac' jbatic yan velta ta yoc ta
sc'ob ti mantale yo' lec oyotic ti calojtique, melel
umbi, oy jmultic.
19 Ti vu'une licham xa ta sba ta sat ti mantale,
yu'un laj yac'un ta milel, yo' jech ta xicuxi ta
stojol ti Diose.
20 Ti vu'une jmoj jipil ta cruz licham schi'uc ti
Cristoe. Jech o xal un, mu xa cu'unuc jba jtuc
ti jech cuxulune. Ja' xa cuxul ti Cristo ta jtojole.
Ti jech cuxulun schi'uc ti jbec'tale, ja' xa no'ox
cuxulun ta sventa ti jch'unoj ti Snich'on Diose, ti
laj xc'uxubinune, ti laj yac' sba ta milel cu'une.
21 Jech o xal ti vu'une mu jc'an jbaj ti yutsil
yo'nton ti Diose. Yan ti yu'unuc oy buch'u ta
sta ti lec x'ilat yu'un ti Dios ta sventa ta spas ti
mantale, melel umbi, mu'yuc c'usi itun ti jech
icham ti Cristoe —xcut ti Pedroe.

3

¿Mi ja' ta jch'untic ti mantale, o mi ja' ta jch'untic ti Cajvaltique?

1 Toj alticoxuc, Quermanotac galaciaetic,
¿buch'u laj stic'boxuc schamel avo'ntonic ti
jech mu xa xach'unic ti lequil ach' c'op ti ja'
melele? Ti c'alal laj calboxuc ava'iic ti sc'op
Diose, co'ol to s'elan laj avil ta asatic ti jipil
icham ta cruz ti Cristoe.
2 Jech o xal, albeicun ca'i li'e. Ti c'alal laj
avich'ic ti Ch'ul Espíritu yu'un ti Diose, ¿mi ja'

ta sventa smantal ti Moisés ti laj apase, o mi ja'
ta sventa ti laj ach'unic ti c'usi laj ava'iique?
3 ¿C'u cha'al toj pimoxuc? ¿Mi yu'un ta to
xac'anic ta xats'acubtas ta avip atuquic ti c'usi
laj xa sliques ti Ch'ul Espíritue?
4 ¿Mi mu'yuc c'usi tun o avu'unic ti avocolic laj
avich'ique? Ta xcal ti tun van avu'unique.
5 C'alal ta xac'boxuc Sch'ul Espíritu ti Diose ti
ta xac' iluc ti smuc'ul stsatsal tey ta atojolique,
¿c'u cha'al jech ta spas? Ma'uc laj spas ti Dios ta
sventa ti jech laj apasic ti c'usi ta xal ti mantale.
Yu'un ja' no'ox ta sventa ti laj ach'unic ti c'usi laj
ava'iique.
6 Ti Abrahame laj xch'un ti xc'ot xc'opoj ti
Diose. Ti jech xch'unoje, lec i'ilat yu'un ti Diose.
7 Jech o xal un, sc'an xana'ic, ti buch'utic bats'i
snitilultac ti Abrahame, ja' no'ox ti buch'utic ta
xch'un ti Diose.
8 Ti sc'op Diose, vo'ne xa ono'ox laj svinajesbe
sc'oplalic ti jyanlumetique ti ta staic ti lec ta
x'ilatic yu'un ti Dios ta sventa ti ta xch'unique.
Jech o xal ti Diose tey laj svinajes ti lequil
ach' c'op yu'une ti c'alal jech laj yalbe ya'i ti
Abrahame: “Ta aventa vo'ot ta staic bendición
ti cristianoetic ti oyic ta sjoylej banomile”, ti
x'utate.
9 Jech o xal un, buch'uuc no'ox ti ta xch'unique,
co'ol ta staic bendición jech chac c'u cha'al ti
Abrahame, yu'un laj xch'un.
10 Yan ti buch'utic ti ja' no'ox ta spat yo'ntonic
ti ta xcolic ta sventa ta spasic ti smantal ti Moisés
yalojique, chapal xa sc'oplal ta stoj smulic. Yu'un
jech ta xal ti sc'op Diose: “Scotol ti buch'utic mu

xc'ot ta pasel yu'unic scotol ti c'usi ts'ibabil ta libro yu'un ti mantale, chapal xa sc'oplal ti ta xbat stoj ti smulique”, xi.

11 Ja' yu'un un, ta xvinaj lec ta melel ti mu staic ti lec ta x'ilatic yu'un ti Diose ti buch'utic ja' no'ox ta spasic ti c'usi ta xal ti mantale. Yu'un jech ta xal ti sc'op Diose: “Ti buch'u lec ta xquile, ja' ti buch'u xch'unoje. Jech ta xcuxi o”, xi ti Diose.

12 Yan ti mantal yu'un ti Moisese mu xco'olaj schi'uc jech chac c'u cha'al ti ta jch'untic ti Cajvaltique. Yu'un jech ta xal ti mantale: “Ti buch'u ta spas scotol ti c'usi ta xal ti mantale, ja' jech ta xcuxi o schi'uc”, xi.

13 Pero ti Cristoe laj scoltaotic stuc ti jech mu xch'un cu'untic ti mantale. Jech o xal un, co'ol to s'elan jbajmantal ic'ot cu'untic. Yu'un jech ta xal ti sc'op Diose: “Ti buch'u jipil ta xlaj ta cruze, ja' jbajmantal”, xi ti sc'oplale.

14 Ti jech taje, ja' ic'ot ta pasel ti jech ono'ox yaloj ti Dios ta stojol ti Abrahame ti ta staic slequilal Dios ti jyanlumetic ta sventa ti Cristo Jesuse. Ja' jech xtoc yo' jech jcotoltic ta xquich'tic ti Ch'ul Espíritu ti yaloj ono'ox ti Dios ti ta xac' ta sventa ti ta jch'untic ti Jesucristoe.

Ti mantale schi'uc ti c'usi albil sc'oplal ti ta xij'ac'bate

15 Quermanotac, ti cristianoetic li' ta sba banomile jech ta spasic. C'alal ta spasic trate jun vinic schi'uc ti schi'ile, tey ta xaq'uic ti spirmaique. C'alal jech laj spasique, mu'yuc buch'u xu' ta stub, mu'yuc buch'u xu' ta stic'be más schi'il.

16 Ja' ono'ox jech ti c'usi yaloj ti Dios ta stojol ti
Abrahame schi'uc ti jun snitule, mu'yuc buch'u
xu' stub. (Mu laj yal ti Diose ti ta staic slequilal
Dios ti cristianoetic ta sventa scotol snitilultac
ti Abrahame. Mo'oj, laj yal ti Diose ti ta staic
slequilal Dios ti cristianoetique ta sventa jun
no'ox snitilul ti Abrahame. Ti va'i s'elan laj yal
ti Dios taje, ja' sc'oplal ti Cristoe.)
17 Ti c'usi ta xcal taje, ja' li'e: Ti Diose laj spasic
jun trate schi'uc ti Abrahame. Tey laj sva'an sba
stuc ta rextigo. Ech' xa ox batel chanib ciento
schi'uc lajuneb scha'vinic (430) jabil c'alal ja' o
ital ti mantal yu'un ti Dios ta sventa ti Moisese.
Ti mantal taje, mu xu' ta xch'aybe ta be sc'oplal
ti c'usi yaloj ono'ox ti Diose.
18 Yan ti yu'unuc ta sventauc smantal Moisés ta
jtatic ti oy c'usi yaloj ti Diose, jech o xal umbi, mu
xa yu'unuc q'uelanbiluc ti oy c'usi yaloj ti Dios ti
ta xaq'ue. Pero ti c'usi yaloj ti Dios ti ta xac'be ti
Abrahame, ja' matanal.
19 ¿C'usi xtun o smantal ti Moisés un cha'e?
Ja' no'ox ital yo' jech ta xac' jna'tic ti jmultique.
C'alal ital ti jun snitilul ti Abraham ti ja' albil
ono'ox sc'oplal yu'un ti Diose, tey ipaj yabtel ti
mantal ta yaq'uel jna'tic ti oy jmultic yu'une.
Yu'un ti mantaletique ijelubtasbat talel ta sc'ob
ti Moisés yu'un ti ángeletique. Jech ti Moisese
laj yac'be yich'ic ti j'israeletique.
20 Pero ti c'usi yaloj ti Dios ti ta spas stuque,
mu xa persauc ti oy buch'u ta xet'ese. Yu'un ta
spas stuc ti Diose.

Jech stalel ti mantale

21 Ati chcaltic un cha'e, ti mantal ti i'ac'bat ti
Moisese, ¿mi ta scrontain ti oy c'usi yaloj ti Dios
ti ta xaq'ue? ¡Bu xata ti jeche! Ati lajuc yac' jun
mantal ti Dios ti ta xac' cuxlejale, xu' ta jtatic ti
lec xij'ilatotic yu'un ti Dios ta sventa ti ta jpastic
ti c'usi ta xal ti mantale.
22 Pero ta xal ti sc'op Diose ti jcotoltic chu-
culotic yu'un ti mulile, yo' xu' ta xquich'tic ti
c'usi yaloj ti Diose ja' ta sventa ti ta jch'untic ti
Jesucristoe.
23 C'alal mu to ox ta xtal ti Buch'u ta
jch'untique, tey chuculuncutic yu'un ti mantale.
Tey jmalaojcutic ti ac'o vuluc ta loq'uel ti Buch'u
ta jch'uncutique.
24 Jech o xal un, ti mantale tey laj sbainuncutic.
Tey laj yac'bun quilcutic ti c'usi sc'an pasele jech
chac c'u cha'al jun olol ti ta xchanubtasate. Tey
licomcutic ta stojol ja' to c'alal ital ti Cristoe
yo' jech ta jch'uncutic, yo' jech ta jtacutic ti lec
xi'ilatcutic yu'un ti Diose.
25 Avi tana un, ti jech vul xa ta loq'uel ti Buch'u
ta jch'uncutique, mu xa persauc ta xisbainun-
cutic ta yaq'uel jna'cutic ti c'usi sc'an pasbel ti
mantale.
26 Yu'un ta sventa ti ach'unojic ti Jesucristoe,
yalab snich'naboxuc ti Diose ti jech oyoxuc ta
stojol ti Jesucristoe.
27 Acotolic ti laj xa avich'ic vo' ta sventa ti
oyoxuc ta stojol ti Cristoe, laj xa ac'u'inbeic stalel
ti Cristoe.
28 Ti jech oyoxuc ta stojol ti Cristoe, junoxuc xa.
Laj xa sc'oplal ti ta xavalbe abaique ti j'israele,
ti jyanlume, ti mosovile, ti coleme, ti vinique, ti
antse.

29 Ti mi oyoxuc ta stojol ti Cristoe, jech o xal
un, snitiluloxuc ti Abrahame. Tey ta xavich'ic ti
arextoic ti albil ono'ox yu'un ti Dios ti ta xaq'ue.

4

1 Ti c'usi ta jc'an ta xcale ja' jech s'elan li'e: Ti
nich'onile ti c'alal biq'uit toe, mu to xu' ta xich'
ti srextoe ti albil sc'oplal ta xich'e. Jech o xal un,
co'ol to s'elan jun mosovil ti ta snae manchuc mi
ja' ono'ox yu'un scotol ti c'usitic oy yu'un ti stote.
2 Chabibil ti olole. Chabibil to ti srextomento ti
ch-ac'bate, ja' to mi sta yorail ti c'usi yaloj comel
ti stote.
3 Ja' jech s'elan ic'ot ta jtojoltic. C'alal mu
to ca'iojtic ti coltaele, tey chuculotic yu'un ti ja'
no'ox snopben ti cristianoetique.
4 C'alal sta yorail ti snopoj ti Diose, laj stac talel
ti Snich'one. Ivoc' ta stojol jun ants. Bats'i j'israel
ivul. Sbainoj ic'ot ti mantale.
5 Ja' jech ital yo' jech ta scoltaotic ti jech oyotic
ta stojol ti mantale, yo' jech ta xisbisotic ta bats'i
snich'nab ti Diose.
6 Yo' jech ta xvinaj ti snich'naboxuc xa ti Diose,
jech o xal laj yac'boxuc ta avo'ntonic ti Sch'ul
Espíritu ti Snich'one. Jech o xal: “Tot”, xijchiotic
yu'un ti Ch'ul Espíritue.
7 Avi tana un, snich'naboxuc xa ti Diose. Ma'uc
xa mosoviloxuc. Ti jech snich'onoxuc xae, jech o
xal ti Diose ta xayac'boxuc avich'ic ti arextoic ta
sventa ti Cristoe.

Ti Pabloe ta svul yo'nton yu'un ti jch'unolajeletique

8 C'alal mu'yuc to ox laj ana'ic ti cuxul Diose,
laj avac' abaic ta mosovinel yu'un ti rioxetic ti
mu cuxuluque.
9 Pero avi tana un, ti laj xa avojtiquinic ti cuxul
Diose, ti más lec xcaltique ti laj xa yojtiquinoxuc
ti Diose, ¿c'u cha'al ti tey ta xba avac' abaic ta
mosovinel yan velta ta stojol ti c'usi mu'yuc stue,
ti mu c'usi xu' yu'une?
10 Yu'un ti vo'oxuque lic ajoybin abaic. Yu'un
ta xachabiic jech c'ac'al, jech u, jech jabil.
11 Ep ta xixi' ti mu'yuc c'usi tun o ti cabtel laj
jpas tey ta atojolique.
12 Quermanotac, ta jc'anboxuc vocol ta atojolic
ti co'oltaso abaic jech chac c'u cha'al ti vu'une ti
mu'yuc chuculun yu'un ti mantaletique. Yu'un
ti vu'une ta jco'oltas jba jech chac c'u cha'al ti
vo'oxuque ti ch'abal mantal ta atojolique. Ti jech
ta xcal taje, mu yu'unuc ta xcalboxuc ava'iic ti oy
c'usi chopol laj apasbeicune.
13 Xana'ic lec ti c'alal lic calboxuc ava'iic ti
lequil ach' c'ope, mu lecuc oyun. Ip ta xca'i.
14 Ti jech abol jba yu'un ti jchamele, ja' jun
preva ic'ot ta jtojol. Pero mu laj ajipicun, mu
laj abajicun. Yu'un co'ol to s'elan jun yaj'ángel
ti Dios laj avich'icun ta muq'ue. Co'ol to s'elan
ja' stuc ti Jesucristo laj avich'icun ta muq'ue.
15 ¿Bu ibat avu'unic ti jech xamuyubajic
to oxe? Ti c'alal tey li'ay ta atojolique,
avo'ntonicuc ava'iic aloq'uesic ti asatic yo' ta
xavac'beicune. Xu' ta xcalboxuc ava'iic ti toj yan
yutsil avo'ntonic laj quile.
16 Avi tana un, ¿mi yu'un lijoybij ta avajcronta
ta xavilic ti c'alal ja' no'ox laj calboxuc ava'iic ti

melele?
17 Ti jchanubtasvanejetic teye ta spas sbaic ti
oyoxuc ta yo'nton yilele. Pero mu ta slequilaluc
yo'ntonic. Ti c'usi oy ta yo'ntonique, ja' no'ox ta
xch'acoxuc ya'iic loq'uel ta jtojolcutic, yo' jech ti
vo'oxuc ta xlic avich'ic ta muc' ti stuquique.
18 Toj yan yutsil ti mi oy buch'u ta xcoltavane.
Pero ac'o spas o ta yutsil yo'nton. Ma'uc no'ox ti
c'alal tey oyun ta atojolique.
19 Jnich'nabtac, yan to velta ta xquich' jvocol
avu'unic co'ol s'elan jech chac c'u cha'al ti ants
ti liquem sc'uxul sch'ut yu'un ti yole. Jech to ta
xquich' batel ti jvocole, ja' to ti mi ta x'ayan ti
stalel Cristo ta atojolique.
20 Toj yan yutsil ti tey oyucun ta atojolic avi
tana li'e, yo' jech stac' a'yel ta xava'iic ti c'usi ta
xcale. Avi li'e, mu stac' a'yeluc c'usi xu' ta xcal
ta atojolic.

Sc'oplal ti Agarae schi'uc ti Sarae

21 Ti vo'oxuc ti ta xac'an xavac' abaic ta spasel
ti smantal ti Moisese, ¿mi mu'yuc ava'binojic ti
c'usi ta xac' jna'tic ti mantale? Albeicun ca'i.
22 Yu'un ti Abrahame i'ayan chib snich'on. Ti
june i'ayan talel ta stojol ti yajmosove. Ti june
i'ayan talel ta stojol ti yajnil stuque ti ma'uc
mosivile.
23 Ti yol ti me' mosovile ivoc' talel ta stalel
no'ox stuquic jech chac c'u cha'al ta xvoc' scotol
ti ololetique. Pero ti yol ti yajnil stuque ivoc' talel
yo' jech ta xc'ot ta pasel jech chac c'u cha'al yaloj
ti Diose.
24 Ti jech sc'oplalic ti cha'vo' antsetic taje, ja'
ta sco'oltas jech chac c'u cha'al ti chib strate ti

Diose. Ti jun tratee, ja' ti ivul ta loq'uel tey ta vits Sinaie, ja' ta sco'oltas jech chac c'u cha'al ti Agare. Yu'un ti buch'utic oyic ta yoc ta sc'ob ti trate taje, ja' mosovinbil ta xc'otic o.

25 Yu'un ti Agare ja' svinajeb ti trate ti ivul ta loq'uel tey ta vits Sinaí ti oy ta Arabiae. Ti jech taje, ja' ta xac' ta na'el sc'oplal ti j'israeletic ta Jerusalén avi tana li'e. Yu'un ti jteclum taje, chucajtic ta mosovil scotolic schi'uc ti yalab snich'nabique.

26 Yan ti vo'otique, ja' yolotic ti trate ti liquem talel ta vinajele, ti jech colemotique. Jech o xal un, ja' jbanomiltic ti Jerusalén ti oy ta vinajele.

27 Yu'un jech ta xal ti sc'op Diose:

Muyubajan ti vo'ote, machero ants, ti ch'abal avalabtaque.
Tse'inan, muyubajan ti vo'ote ti mu'yuc ava'binoj sc'uxul ti alajele.
Yu'un ti ants ti bajbile, ep ta xil ti yalabe, ja' mu sta ti ants ti buch'u oy smalale,
xi.

28 Ti vo'otique, Quermanotac, lic'ototic xa ta snich'nab Dios yu'un jech albil jc'oplaltic jech chac c'u cha'al i'albat sc'oplal ti Isaaque.

29 Ti nich'onil ti ivoc' ta stalel no'ox stuquique laj scrontain ti nich'onil ti buch'u ivoc' ta sventa ti Ch'ul Espíritue. Ja' ono'ox jech ta xc'ot ta pasel avi tana li' eque jech chac c'u cha'al ti vo'nee.

30 Pero ¿c'usi ta xal ti sc'op Dios cha'e? Ta xal: “Nutso loq'uel ti me' mosovil schi'uc ti yole. Yu'un ti yol ti me' mosovile mu xu' ta xch'acbe sbaic ti srextoic schi'uc ti yol ti ajnilil ti ma'uc mosovile”, xi.

31 Jech o xal un, Quermanotac, mu co'oloticuc
jech chac c'u cha'al yol ti me' mosovile. Yu'un ja'
xa co'ol j'elantic jech chac c'u cha'al yol ti ants ti
ma'uc mosovile.

5

Jechuc me ch'unic o ti colemoxuc xae

1 Ti Cristoe tal scoltaotic yo' jech colemotic.
Jech o xal un, staojuc yav jechuc ch'unic o ti
colemoxuc xae. Mu xa xavac' abaic ta mosovinel
yan velta.
2 A'yibeicun ava'iic li'e, vu'un Pabloun, ta
xcalboxuc ava'iic, ti mi ta xavac' abaic ta yich'el
ti circuncisione, mu'yuc c'usi xtun o avu'unic ti
Cristoe.
3 Ta jc'an jcha'alboxuc ava'iic yan velta,
buch'uuc no'ox ti ta xich' ti circuncisione, ta
persa ta spas scotol ti c'usi ta xal smantal ti
Moisese.
4 Ti vo'oxuc ti jech ach'unojic ti ta xataic ti lec
xa'ilatic yu'un ti Dios ta sventa ti ta xapasic ti
mantal avalojique, ti jech taje, laj xa ach'ac abaic
loq'uel ta stojol ti Cristoe. Laj xa atenic ti sc'uxul
yo'nton ti Diose.
5 Yu'un ti vo'otique ta sventa ti Ch'ul Espíritue,
ta sventa ti jch'unojtique, jech o xal jpatoj
co'ntontic ta jtatic ti lec xij'ilatotic yu'un ti Diose.
6 Ti mi junotic schi'uc ti Jesucristoe, co'ol no'ox
sba mi quich'ojtic o mi mu'yuc quich'ojtic ti
circuncisione. Ti tsots sc'opalale, ti ac'o jch'untic
ti Cajvaltique. Ti jech jch'unojtic taje, ja' ta xac'
ti c'ux ta xca'i jbatique.

7 Ti vo'oxuque lec to ox oyoxuc, jun avo'ntonic.
¿Buch'u ta scoj ti mu xa xavich'ic ta muc' ti
melele?
8 Ti jech taje, ma'uc ti Dios ti jech ta xic'oxuc
batele.
9 Mu xach'ay ta avo'ntonic, ti mi ta xich' capel
ti juteb pajal ixime, ti epal noybil ixime, ta xpajub
scotol.
10 Pero ta jnop ti mu jechuc ta xc'ot ta
atojolique. Yu'un jpatoj co'nton ta stojol ti
Cajvaltique ti mu xyanij ti ajol avo'ntonic ti co'ol
jch'unojtique. Pero ti buch'u ta soquesvan teye
ta x'ac'bat castigo yu'un ti Diose, mu'yuc ta alel
buch'uuc no'ox.
11 Ti tauc to xcal ti tsots sc'oplal ti circunci-
sione, Quermanotac, mu jechuc ta xiyilbajinicun
ti jchi'iltac jechuque. Ja' jech xtoc mu soc sjolic
yu'un ti ta xcalbe sc'oplal ti Cristo ti icham ta
cruze.
12 Pero ti buch'utic tey ta xilbajinoxuc yu'un ti
circuncisione, ja' toj lec ac'o sboj sba stuquic ti
jechuque.
13 Yu'un ti vo'oxuque, Quermanotac, lataatic ta
sa'el yo' jech libre oyoxuc. Ja' no'ox un, mu me
xayanijesic ti jech colemoxuque. Ja' lec ti ac'o
abaic ta tunel ta jujun tal ti jech c'ux ta xava'i
abaique.
14 Yu'un scotol ti mantale tey ta xc'ot ta pasel
avu'unic ti mi ta xapasic ti jun mantal ti jech ta
xale: “C'ux xava'i ti achi'ile jech chac c'u cha'al
ta xac'uxubin aba atuque”, ti xie.
15 Yan ti mi xacapetique, mi ta xavutvut abaic
ta jujun tale, melel umbi, bijanic me. Yu'un xu'
ta xasoques aba atuquic.

Ti cuxlejal yu'un ti Ch'ul Espíritue schi'uc ti stalel no'ox ti cristianoetique

16 Ti c'usi ta xcalboxuc ava'iique, ja' li'e:
Cuxianic yu'un ti Ch'ul Espíritue. Ti mi jech ta
xapasique, mu xa staojuc yav ta xapasic ti c'u
s'elan ti atalelic umbi.
17 Yu'un ti Ch'ul Espíritue ta scrontain ti
jtaleltique. Ti jtaleltique ta scrontain ti Ch'ul
Espíritu yu'un ti Diose. Tey ta scrontain sbaic
ti schibalique. Jech o xal un, maquel ta be ta
xava'iic ti c'usi ta xac'anique.
18 Yan ti mi nitbiloxuc yu'un ti Ch'ul Espíritue,
jech o xal umbi, mu xa oyucoxuc ta yoc ta sc'ob
ti mantale.
19 Ti buch'utic stalel no'ox cristiano ta
spasique, xvinaj lec ta q'uelel. Ta xmulivajic.
Me'inem ta yo'ntonic ti c'usi chopol ta spasique.
20 Xrioxinojic ti c'usitic meltsanbil ta c'abale.
J'ac'-chameletic. Xcapet sjolic. Jsa'letoetic. Xti'et
sjolic. Ta ora no'ox ta x'ilinic. Ja' no'ox ta spasic
ti c'usi xtun yu'un stuquique. Ta sa' sviniquic.
Ta xch'ac sbaic.
21 J'it'ix-o'ntonetic. Jmilvanejetic. Jyacubeletic.
Toj ech'em xve'ic. Oy to yan ti co'ol s'elan ta
spasique. Ti buch'u jech ta spasic ti va'i s'elan
taje, laj xa ono'ox calboxuc ava'iic, mu staic ti
ventainel yu'un ti Diose.
22 Yan ti yabtel ti Ch'ul Espíritue, ta x'ayan
ti sc'uxul co'ntontique, ti xijmuyubajotique, ti
smuc'ul co'ntontique, ti slequilal co'ntontique, ti
yutsilal co'ntontique, ti stuq'uil co'ntontique.
23 Ja' jech xtoc ti ma'uc toyobbaotique, ti jna'
jpajtsan jbatique. Ti va'i s'elan taje, mu xijtabat

jmultic yu'un ti mantale.
24 Yu'un ti buch'utic yu'untac ti Cristoe laj xa
yaq'uic ta jipanel ta cruz ti stalelique schi'uc ti
svocolic yu'un ti sc'upijel yo'ntonique.
25 Ti jech cuxulotic yu'un ti Ch'ul Espíritue,
jech o xal la' cac' jbatic ta nitel yu'un ti Ch'ul
Espíritu ta scotol ti c'usi ta jpastique.
26 Ta sc'an ti mu jtoy jbatique yo' jech mu
jsoquesan jbatic ta jujun tal. Mu me it'ix ta xca'i
jbatic.

6

Coltao abaic ta jujun tal

1 Quermanotac, ti mi oy buch'u tey ta atojolic ti
laj sta smule, ti vo'oxuc ti ventainbiloxuc yu'un ti
Ch'ul Espíritue, coltaic me, yo' jech ta xcha'tam
ti coltaele. Pero ta slequilaluc avo'ntonic pasic.
Bijanic me, naca mi jech c'otuc ta atojolic ec.
2 Cuchbo abaic ti avocolic ta jujun tale. Ti
mi jech ta xapasique, ja' ta xapasbeic smantal ti
Cristoe.
3 Ti mi oy buch'u xu' yu'un xa'i sbae ti c'alal
mu jechuque, ja' no'ox ta slo'la sba stuc.
4 Ta jujun tal, ac'o sq'uel sba ti c'u s'elan ta
spase. Mi ta xil ti lec ti c'usi ta spase, xmuyubaj
ti yo'ntone. Mu ja'uc no'ox ta sbis sba ta stojol ti
yane.
5 Yu'un ti c'usi ta jpastique, ta xcom ta jbatic.
6 Ti buch'u ta xich'ic chanubtasel ta sventa
ti lequil ach' c'ope, ti c'usi oy yu'unique, ac'o
xch'aquic yo' ta scoltaic ti yajchanubtasvane-
jique.

7 Mu xalo'la abaic. Yu'un mu stac' xich' labanel
ti Diose. Ti c'usi ta sts'un ti vinique, ja' jech ta
stsob sutel.
8 Ti mi oy buch'u ta spas ti c'usi lec ta xa'i
ti yo'ntone, ti jech ta spas taje, ja' ta sta ti ta
xchame. Yan ti buch'u ta spas ti c'usi ta sc'an
ti Ch'ul Espíritue, ja' jech xtoc umbi, ta sta batel
scuxlejal ti ta x'ac'bat yu'un ti Ch'ul Espíritue.
9 Jech o xal un, mu me xijlubtsajotic ta spasel
ti leque. Yu'un mi mu xchibaj ti co'ntontique, ta
sta sc'ac'alil ti ta jtsobbetic ti sate.
10 Jech o xal un, cac'tic batel persa ta spasel ti
c'usi lec ta stojol scotolique. Pero ja' más tsots
sc'oplal ti ac'o jpastic lec ta stojol ti quermano-
tique.

Slajeb chabanuc schi'uc ti bijubtasel

11 Q'uel avil smuc'tiquil ti jletra ti ta
jts'ibaboxuc ta jc'ob jtuque.
12 Ti buch'utic ti ta sujoxuc ta yich'el ti
circuncisione, ja' no'ox ta spasic yo' jech lec
sc'oplalic yu'un ti cristianoetique. Yu'un mu
sc'anic ilbajinel ti jech jamal ta xalic ti icham ta
cruz ti Cristoe.
13 Ti buch'utic ta xalic sc'oplal ti circuncisione,
mi ja'uc ta spasic scotol ti c'usi ta xal ti mantale.
Pero ti stuquique ta sc'anic ti ac'o avich'ic ti
circuncisione, yo' jech cajal ta xa'i sbaic ti laj
sujoxuc ta yich'el smarcail ti abec'talique.
14 Yan ti vu'une ja' no'ox tsots sc'oplal ta xca'i
ti icham ta cruz ti Cajvaltic Jesucristoe. Ti jech
icham ta cruz ti Cristoe, jech o xal un, laj sc'oplal
ta co'nton ta xca'i ti sba banomile. Ja' jech xtoc
mu xa xitun ta xi'ilat yu'un ti sba banomile.

15 Ti mi junotic schi'uc ti Cristo Jesuse, co'ol
no'ox sba mi quich'ojtic o mi mu'yuc quich'ojtic
ti circuncisione. Ti tsots sc'oplale, ja'uc ti
pascutic ta ach' cristianoe.
16 Scotol ti buch'utic ti jech ta xich' ta muc'
ti va'i s'elan laj cale, ti buch'utic ta melel
yalab snich'nab ti Diose, ac'o yich'ic ti spatobil
yo'ntonique, ti c'uxubinele.
17 Avi tana un, li' ta xlic batel ti mu jc'an ti
oy buch'u ta sa'bun ti jmule. Yu'un ti jech oy
señail ti syayijemal ta jbec'tale, ja' svinajeb ti
yajtunelun ti Cajvaltic Jesucristoe.
18 Ac'o yac'boxuc bendición ti Cajvaltic Jesu-
cristo acotolique, Quermanotac. Jechuc.

TI ACH' REXTOMENTO YU'UN TI JESUCRISTOE

The New Testament in the Chamula dialect of the Tzotzil language of Mexico

El Nuevo Testamento Nuestro Se Jesucristo en el tzotzil de Chamula

copyright © 1979, 1988, 2009 La Liga Bíblica

Language: Tzotzil de Chamula (Tzotzil)

Dialect: Chamula

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
dc66b2e5-d3c1-56bb-a6a9-34535eb445d3